

Gäller för: Verksamhet Kirurgi barn

Innehållsansvar: Mohammed Al-Azzawe, (mohal12), Överläkare

Granskad av: Malin Berg, (malka9), Överläkare

Godkänd av: Cathrine Gatzinsky, (catwi3), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-09-25

Giltig till: 2028-09-23

Tonsillektomi – Pre- och postoperativ vård

Förändringar sedan föregående version

Ny innehållsgranskare: Malin Berg, överläkare Öron- Näs- Halssjukvård, Område 5/SU.

Bakgrund

De vanligaste orsakerna till att tonsillektomi utförs är att barnet snarkar med inslag av så kallade apnéer (andningsuppehåll) eller att barnet har recidiverande tonsilliter (återkommande halsfluss). Ingreppet görs antingen polikliniskt (dagkirurgiskt) eller inom slutenvården på grund av behov av övervakning av barnets andning första dygnet postoperativt. Vårdtiden är vanligen ett dygn.

Syfte

Att beskriva omvårdnaden av patient som genomgått tonsillektomi.

Arbetsbeskrivning

Preoperativa förberedelser:

Barnen skrivs först in på öronmottagningen. Går därefter via laboratoriet och tar eventuella prover för att sedan komma till avdelningen. Blodgruppering och bastest ordinerar vid behov.

Nutrition: Svält från klockan 24.00. Vätskeintag enligt direktiv från barnoperation.

Övrigt: Antibakteriell dusch behövs inte. Vanlig dusch är tillräckligt. Perifier venkateter. Eventuell premedicinering ordinerar av narkosläkare.

Postoperativ omvårdnad:

- **Andning/cirkulation:** Blödningsrisk. Kontrollera temp x 2 postoperativt.
- **Nutrition:** Dag 0. Får barnet börja dricka allmänflyt (även glass), i den mån han/hon vill. Många barn har besvär med illamående och kräkningar första dygnet postoperativt.
- Dag 1-5 får barnet äta mjuk sval mat. Glass och kall soppa brukar smaka bäst.
- Dag 6 och framåt, får man äta vanlig mat.
- **Elimination:** Observera att barnet kissar 4-6 timmar postoperativt.
- **Aktivitet:** Barnet får mobiliseras fritt.
- **Smärta:** Barnet har ont i halsen, ibland även uppåt öronen. Det är normalt är att ha ont, mer eller mindre under de första 7-10 dagarna. Ge paracetamol och ibuprofen enligt smärt-PM, förutsatt att det inte är kontraindicerat. Första dygnet är det bäst att ge suppositorier, eftersom barnet risker att kräkas upp medicinen. Tuggummi och sugtabletter lindrar oftast smärtan. Ju mer barnet sväljer, tuggar och arbetar med tungan desto mindre besvär.
- **Övrigt:** Barnet träffar öronläkaren på öronmottagningen morgonen efter operation och blir utskriven efter detta. Tid för besöket meddelas av öronmottagningen operationsdagen.

Inför hemgång:

- **Recept på:** Paracetamol och NSAID.
- **Intyg:** Vård av barn
- **Återbesök:** Öronmottagningen meddelar föräldrarna

Skötsel hemma:

- Undvik speciell fysisk aktivitet (gymnastik, träning) under de första 14 dagarna. Rimligt är att hålla sig hemma under de första 7-10 dagarna då det brukar ta emot att gå till skolan eller dagis.
- Vid tilltagande smärta eller stigande feber ska de kontakta Öron-näsa-halsmottagningen på Sahlgrenska sjukhuset.

OBS! Vid blödning ska patienten åka direkt till akutmottagningen på Sahlgrenska sjukhuset.

Ansvar

Gäller för all hälso- och sjukvårdspersonal inom kirurgi barn, Drottning Silvias barnsjukhus SU/Östra. Verksamhetschefen ansvarar för att de rutiner och riktlinjer som verksamheten kräver finns tillgängliga och att verksamheten arbetar enligt SOFS 2011:9.

Uppföljning och utvärdering

Verksamhetschefen ansvarar ytterst för att revision/uppföljning av innehållet i rutinen. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Granskare/arbetsgrupp

Mohammed Al-Azzawe, Överläkare Öron-, Näs- och Halssjukvård,
Område 5/SU, Innehållsansvarig

Malin Berg, Överläkare Öron-, Näs- och Halssjukvård, Område 5/SU,
Innehållsgranskare

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Kirurgi barn

Innehållsansvar: Mohammed Al-Azzawe, (mohal12),
Överläkare

Granskad av: Malin Berg, (malka9), Överläkare

Godkänd av: Cathrine Gatzinsky, (catwi3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9774-1570060579-438

Version: 9.0

Giltig från: 2026-09-25

Giltig till: 2028-09-23